

УДК 747.012

Ляковська-Манойлович О. О.

Черкаський державний
технологічний університет**ФРАКТАЛЬНИЙ ПЛАКАТ
ЯК ЯСКРАВІЙ АКЦЕНТ ЕКС-,
ІНТЕР'ЄРУ**

Ляковська-Манойлович О. О. Фрактальний плакат як яскравий акцент екс-, інтер'єру. В статті розглянуто фрактальний плакат як різновид арт-постеру, подана його загальна характеристика, техніка створення, актуальність як напрямку дослідження; проаналізовано можливості його використання для декорування екс- та інтер'єрів на конкретних прикладах; виявлена наявність інтернет-ресурсів, що надають такого типу арт-постери. Фотозображення конкретних постерів, створених молодими митцями-школярами, представлені з метою наглядного підтвердження та конкретизації викладеної інформації.

Ключові слова: фрактальний плакат, інтер'єр, екстер'єр, арт-постер, фрактальна структура, спеціалізована програма «HaoS», інтернет-ресурс.

Ляковская-Манойлович О. О. Фрактальный плакат как яркий акцент экс-, интерьера. В статье рассмотрен фрактальный плакат как разновидность арт-постера, представлена его общая характеристика, техника создания, актуальность как направления исследования; проанализированы возможности его использования в декорировании экс-, интерьеров на конкретных примерах; выявлено наличие интернет-ресурсов, предоставляющих такого типа арт-постеры. Фотозображения конкретных постеров, созданных молодыми художниками-школьниками, представлены с целью наглядного подтверждения и конкретизации изложенной информации.

Ключевые слова: фрактальный плакат, интерьер, экстерьер, арт-постер, фрактальная структура, специализированная программа «HaoS», интернет-ресурс.

Liaskovska-Manojlovic Olga. Fractal Poster as bright emphasis of exterior and interior. The article deals with the fractal poster as a kind of art posters, gave general characteristics, creation technology, topical directions of research; analyzed the possibility of its use for decorating exterior, interior on exact examples; founded the present online-resources which provide such kind of art posters. Photo images of specific posters (creation belong to young artists-school children) were shown to clearly confirm and specificity written information.

Keywords: fractal posters, interior, exterior, art poster, fractal structure, specialized program «HaoS», internet resource.

Надійшла до редакції 26.09.2013

© Ляковська-Манойлович О. О., 2013

Постановка проблеми. Сучасний плакат – це, найчастіше, поліграфічне виконання художнього оригіналу. Однією з основних вимог до плакату є можливість його сприйняття з великої відстані. Він має бути помітним на фоні інших засобів візуальної інформації, будівель тощо.

Фрактальний плакат являє собою множину тонких ліній, що утворюють єдине ціле, або сукупність незвичайних елементів, які переплітаються в єдину картину. Використовують яскраві або спокійні кольори; жорсткі або аморфні об'єкти. Такий постер здається живим. Він оживляє інтер'єр кімнати або робочого приміщення. На сьогоднішній день фрактальні мотиви надзвичайно популярні.

Існує поняття «Art Poster». Саме до нього можна віднести і **Фрактальний Плакат**. Це вид мистецтва; не живопис, хоча іноді в його основі лежать картини художників, це не графіка в чистому вигляді, і, навіть, не тільки комп'ютерна графіка з використанням спеціалізованих комп'ютерних програм. Програми дають можливість доповнити, змінити зображення, зробити щось на свій смак, відредагувати будь-які фотографії [3].

В сучасному дизайні інтер'єру-екстер'єру часто використовують фрактальні зображення. Недорогі і доступні, виразні, вони прикрашають будь-які приміщення – від квартир, будинків, навчальних установ до залів величезних клубів і вестибюлів готелів.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами. Напрямок дослідження проведено згідно плану науково-дослідної роботи Черкаського державного технологічного університету. Робота виконана в рамках реалізації Постанови Кабінету міністрів України № 37 від 20.01.1997р. «Про першочергові заходи щодо розвитку національної системи дизайну та ергономіки і впровадження їх досягнень у промисловому комплексі, об'єктах житлової, виробничої і соціально-культурної сфер».

Мета статті – проаналізувати фрактальні плакати як вид графіки, визначити можливості їх використання у декоруванні зовнішнього та внутрішнього простору. Навести приклади вже розміщених фрактальних плакатів. Показати наявність інтернет-ресурсів, що надають послуги зі створення та друку таких плакатів.

Аналіз останніх досліджень та виклад основного матеріалу. Можливості фрактальної графіки досить широкі, особливо її застосування в декоруванні інтер'єру-екстер'єру. Ця тема вже була розглянута у попередніх статтях автора на прикладі декорування рибного ресторану (фрактальне панно на основі графіки Маурітума Ешера) [1] та фрактальних меблів [2].

Фрактальний Плакат слід розглядати як витвір мистецтва, різновид тиражованої графіки, що являє собою лаконічне, помітне, кольорове зображення, виконане на великому форматі. Звернемося до екстер'єру, а саме розташуванню постерів на будівлях. Яскравим прикладом є інсталяція, створена студентами Monte Vista Elementary School в штаті Нью-Мексико, США. Три нові фрактальні зображення були розміщені на бу-

Рис.1. Фрактальні плакати на будівлях містечка Albuquerque, США

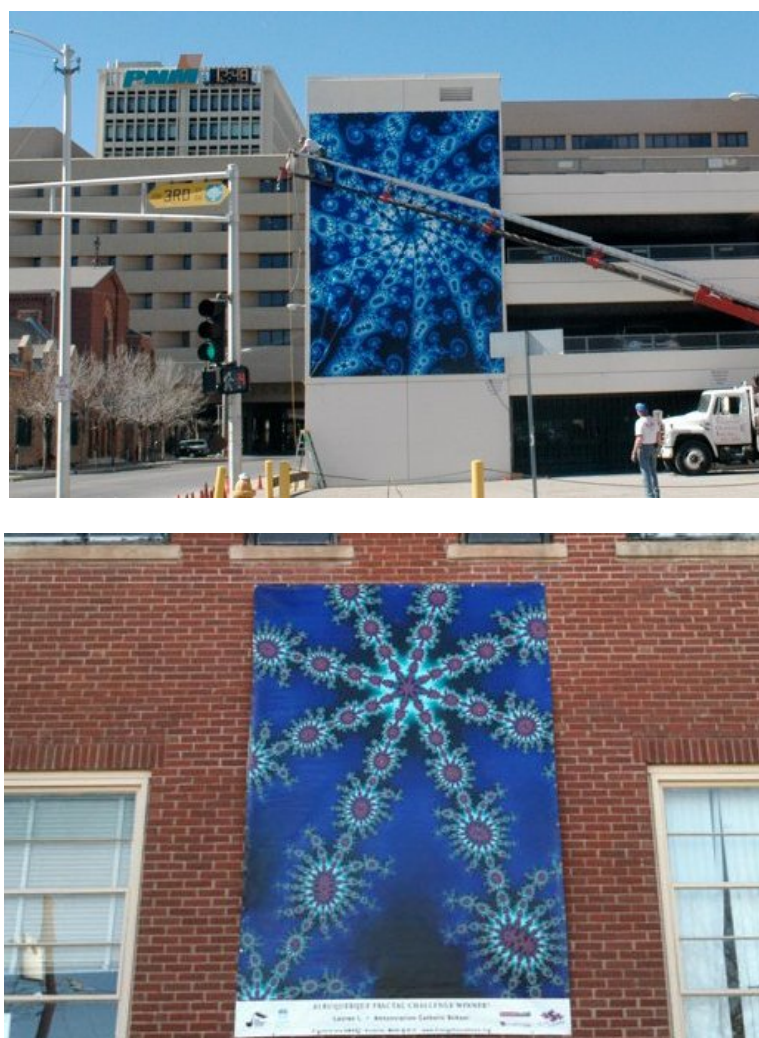

Рис.2. Фрактальні постери на будівлях у центрі міста Albuquerque

Рис.3. Фрактальні постери в сучасному інтер'єрі.

Рис.4. Nicholas Rougeux
«Gildedhollow – Позолочені порожнистості», 2004

Рис.5. Daniel Radford
«Talesfromthetrip - Історії з поїздки», 2007

дівлях міста Albuquerque у 2011 р. Подібні акції проводяться вже кілька років з 2009 р. Експозиція оновлюється щороку графічними роботами школярів [6].

Створення фракталу – це свого роду творчість, захоплююча гра з непередбачуваними результатами. Вона може бути груповою чи індивідуальною, в будь-якому випадку розвивається творча уява. З'являються образи, і, як результат, – яскраве зображення. А тому заняття зі створення фрактальних плакатів можна розглядати, по-перше, як засіб розвитку дітей, по-друге, як можливість прикрасити старі будівлі міста (рис. 1). Приклади таких робіт показані на рисунку 2. Зображення створені у спеціалізованій програмі «Наос» не досвідченими дизайнерами, а школярами.

Такі яскраві фрактальні арт-постери зустрічаються по всьому світу. Експозиції мають на меті зробити будівлі яскравішими, надати їм сучасності, і як результат – створити нове обличчя міста. Застосування зазначеної практики було б вдалим рішенням для багатьох «сірих» будівель радянського періоду в Україні.

Що до створення та друку фрактальних постерів, то на сьогоднішній день існує досить широкий вибір сайтів, що пропонують такого роду плакати, здебільшого для внутрішнього облаштування приміщень. Зокрема, це веб-сторінка <http://3dfractional.ru/> російською мовою, аналоги якої існують і на інших мовах.

Абстрактні зображення-фрактали прикрашають сучасні інтер'єри різного стилістичного вирішення. Фрактальний плакат виконується на полотні, папері; у вигляді відтисків, рельєфів; триптихів-диптихів тощо [4]. Приклади інтер'єрів з такими плакатами показані на рисунку 3. Ці роботи створюють піксель до пікселя у відповідній кольоровій гаммі, відповідно до дизайн-задуму. Так, наприклад, фрактальний плакат «Gilded-hollow – Позолочені порожнечості» створювався автором 52 години без перерви. Він поєднує в собі роботу в кількох графічних програмах [5]. Справді, споглядаючи зображення, виникає відчуття, що перед нами яскраве дорогоцінне дерево.

Фрактальний плакат (рис. 5) є свого роду ілюстрацією до фантастичного фільму. Автор говорить, що на створення даної композиції його надихнули роздуми про безкінечність всесвіту.

Висновки. Фрактальні плакати знайшли своє застосування у декоруванні навколишнього простору. Великоформатні плакати можуть бути як яскравими, так і спокійними, виконуються в різних матеріалах, а тому мають широкий спектр використання для зовнішнього та внутрішнього просторів. На сьогоднішній день у всесвітній сітці існує значна кількість сайтів, що пропонують саме арт-плакати із зображеннями фрактальних структур як авторського, ручного, так і комп'ютерного виконання.

Подальші дослідження. Планується більш детально вивчити можливості використання фракталу у навчальному процесі, а саме питання впровадження класів зі створення таких картин із освоєнням спеціалізованих програм на прикладі досвіду вже розглянутої школи у штаті Нью-Мексико.

Література та джерела:

1. Лясковская О. О. Черно-белая графика Эшера в оформлении интерьера // Эссе та фотозображення – журнал «Кариатида» – Київ, випуск 1 – Жовтень 2012, с. 90-92.
2. Лясковская О. О. Фрактальные структуры в современном интерьере // Эссе та фотозображення – журнал «Кариатида» – Київ, випуск 1 – Жовтень 2012, с. 84-86.
3. Постер. Що таке постер? // [Електронний ресурс] – Режим доступу – URL: <http://verano.lv.ua/navchannya/poster-shho-take-poster/>
4. Что такое фракталы? // [Електронний ресурс] – Режим доступу – URL: http://www.tereks.com/albums/fractals_2.htm
5. 20 фрактальных дизайнов // [Електронний ресурс] – Режим доступу – URL: <http://www.dejurka.ru/inspiration/20-fractal-artworks/>
6. Enter the Fractal Challenge! (Fractal Foundation: Science, Math, art) // [Електронний ресурс] – Режим доступу –
7. URL: <http://fractalfoundation.org/category/fractal-challenge/>